

वा० रा०

॥ १०६ ॥

आयसीं अष्टलोहनिर्मितां ॥ सुरोपममितिजनकविशेषणं ॥ ५ ॥ यदिदर्शनीयमितीच्छसि तदादर्शयेत्यर्थः ॥ ६ ॥ उभौ रामलक्ष्मणौ ॥ तदाश्वर्यं धनुःप्रदर्शनमुद्दिश्य विश्वामित्रमभाषतेतियोजना ॥ ७ ॥ पूरितुं अशक्तैस्तोलनादिवक्ष्यमाणव्यापाराशक्तैः ॥ राजभिस्तुजनकैर्देवरातातिरिक्तैः पूजितं ऐश्वरत्वादीश्वरवदेवकेवलं पूजितमित्यर्थः ॥ ८ ॥ नैतदिति ॥ एतद्धनुः सुरादयो न सज्जीकर्तुं शक्ता इति शेषः ॥ ९ ॥ गतिः शक्तिः सामर्थ्यं ॥ चत्वर्यं प्रपूरणं आकर्णाकर्षणं ॥ आरोपणं सज्जीकरणं ॥ समायोगः

तामादाय समंजूषामायसीं यत्र तद्धनुः ॥ सुरोपमं ते जनकमूचुर्नृपतिमंत्रिणः ॥ ५ ॥ इदं धनुर्वरं राजन्यूजितं सर्वराजभिः ॥ मिथिलाधिपराजेंद्रदर्शनीयं यदिच्छसि ॥ ६ ॥ तेषां नृपो वचः श्रुत्वा कृतांजलिं रभाषत ॥ विश्वामित्रं महात्मानं तावुभौ रामलक्ष्मणौ ॥ ७ ॥ इदं धनुर्वरं ब्रह्मन् जनकैरभिपूजितं ॥ राजभिश्च महावीर्यैरशक्तैः पूरितुं तदा ॥ ८ ॥ नैतत्सुरगणाः सर्वसासुरानचराक्षसाः ॥ गन्धर्वयक्षप्रवरासकिन्नरमहोरगाः ॥ ९ ॥ क्व गतिर्मानुषाणां च धनुषोऽस्य प्रपूरणे ॥ आरोपणे समायोगे वेपने तोलने तथा ॥ १० ॥ तदेतद्धनुषां श्रेष्ठमा नीतं मुनिपुंगव ॥ दर्शयेत्तन्महाभाग अनयो राजपुत्रयोः ॥ ११ ॥ विश्वामित्रः सरामस्तु श्रुत्वा जनकभाषितं ॥ वत्सरामधनुः पश्य इति राघवमब्रवीत् ॥ १२ ॥ महर्षेर्वचनाद्रामो यत्र तिष्ठति तद्धनुः ॥ मंजूषां तामपावृत्य दृष्ट्वा धनुरथा ब्रवीत् ॥ १३ ॥ इदं धनुर्वरं दिव्यं संस्पृशामीह पाणिना ॥ यत्नवांश्च भविष्यामि तोलने पूरणेऽपि वा ॥ १४ ॥ बाढमित्यब्रवीद्राजामुनिश्च समभाषत ॥ लीलया स धनुर्मध्ये जग्राह वचनाम्मुनेः ॥ १५ ॥

शरेण योजनं ॥ वेपनं ज्यास्फालनं ॥ तोलनमुक्तं ॥ १० ॥ आनीतं अथापि त्वदाज्ञयेत्यादिः ॥ ११ ॥ १२ ॥ यत्र धनुस्तिष्ठति तां मंजूषां अपावृत्य अपगतावरणां कृत्वा ॥ १३ ॥ स्पृशामीति दर्शनौ सुक्यस्य निवृत्तेः वाच्यार्थं यत्नवान् भविष्यामि किमित्यब्रवीत् अपृच्छदित्यर्थः ॥ १४ ॥ तं राजामुनिश्च बाढमित्येव चाब्रवीत् समभाषतेति प्रत्येकमन्वयः ॥ मध्ये मध्यप्रदेशे ॥ लीलया अनायासेन ॥ जग्राह पादांगुलेनोन्नतं कृत्वा करेण जग्राह ॥ तदुक्तं पादौ ॥ रामोऽपि तद्धनुः कोटिं स्पृष्ट्वा पादांगुलात्ततः ॥ उन्नतं चापमारोप्य बभञ्जे मोहिताजना इति ॥ अतिभारवद्वस्तुनः पादांगुल्या मध्यभागपर्यंतमुन्नमनं मध्ये गृहीत्वोद्धारश्च महाबलसाध्य इति महाबलवत्त्वमनेन सूचितं ॥ १५ ॥

वा० का०

॥ १०६ ॥